

El que hem vist a la Xina Roja

V — RECORDS DE SHANGAI

Hangtcheu no és sols un lloc idíl·lic sino també un centre de producció d'algunes coses ancestrals.

Visitem una granja productora de seda. Per a nosaltres sols té l'incentiu de tornar a veure als nostres vells amics, els cucs, fermes menjadors de fulles de morera que ubicats en un racó de la nostra casa, feien la desesperació dels nostres progenitors. Aquí hi són a milions però amb tot és una visita sense novetat.

També ens porten a una altra granja per al cultiu i industrialització del the. Un estol d'unes quaranta noies avancen per un extens camp en forma de guerrilla i van tallant els brots més tendres de cada planta de manera que quan han passat omplint els cistells que porten a l'esquena, hom diria que ningú ha tocat les plantes.

També cultiven el llesamí que es barreja amb el the en determinades «marques».

El més interessant per a mi és que cap de les noies es permeté un somriure o una mirada de curiositat, penso que justificada, perquè hi havia en el grup noies joves i ben plantats i senyores amb vestits atraents. Quan algú es va dirigir directament a elles el seu posat era de cortesia, sense entusiasme. És una ordre o és un tarannà?

En les sales de màquines per a la industrialització sols hi han homes que semblen moure's amb més llibertat. El responsable, molt simpàtic, ens dona tota mena d'explicacions i els obrers hi afegeixen detalls complementaris traduïts per Shen i Tchai. Malgrat les explicacions i la netedat de l'utilitatge jo seguiré prenent cafè.

Un dia a les 7 de la tarda prenguerem el tren vers Shangai. És un exprés. Hi va en tres hores. Ens recordem d'aquell «Express de Shangai» de la Marlene Dietrich, Clive Brook i Charlie Chan que va omplir els nostres juvenívols cors d'apassionant interès.

En el nostre exprés no hi han sorpreses ni assalts i amb tota seriosa puntualitat ens deixa a les deu de la vetlla a una andana de la més gran ciutat de Xina, bastida, mimada i enriquida pels anglesos especialment en aquell tros de ciutat que s'anomenà el «Bund» en la dècada del 30 al 40.

Ens porten a: Shangai Mansions, gratacels hotelier quina única però remarcable gràcia consisteix en que ha estat bastit junt a l'aiguabarreig del Wang Po amb el cèlebre i caudalós Yangt-zee, conegut entre nosaltres com el Riu Groc.

Aquí hi ha un tràfec de barques, enganxades com a trens extraordinari. Les aigües no són grogues ni verdes sinó vermelles. És un espectacle atraent que fa que quedem a voltes babiequejant com infants, darrera els finestrals de les nostres cambres.

Aquests rius, aquest trànsit i el pont de ferro que travessa el Wang-Poo són objectius dels nostres objectius perquè a cada hora del dia, tant amb sol com amb pluja tenen aspectes diferents.

Més al fons veiem l'impressionant massa d'edificis del Bund, o concessió internacional, gran refugi de fabulosos negocis i distribució de drogues a tot el món.

Avui els negocis, molt mermats, han fugit cap a Hong-Kong i Singapur i els grans edificis han estat convertits en oficines de l'Estat, escoles i Universitat.

Més lluny encara, el Palau de les Realitzacions Industrials, que evidentment per a nosaltres són molt modestes però considerades sota el punt de vista xinès són admirables.

Hi ha un cotxe quins seients pugen i baixen, però sols un; i també hi ha un sol camió en una sala immensa. En altra sala, telers i altres màquines de filar i teixir i coses per l'estil, amb llums que s'apaguen i s'encenen, per a donar la impressió d'automatisme i cridar l'atenció.

Com que no hi entenc un borrall he preguntat als meus amics tècnics en la materia. El senyor Delfí Pons de Vall comenta:

—Si l'evolució del país té d'anar a tenor del modernisme d'aquestes màquines farà falta una altra generació per posar-se un xic a to.

El senyor Àngel Fernández ens diu:

—Nois, he vist una premsa extraordinària.

I tot així. Una de freda i una de calenta.

M'he refugiat en la Medicina, de la que també hi ha coses exposades.

Esquemes dels punts clàssics de l'acupuntura —de la que pensem parlar en el proper article— i eines de cirurgia bastant simples i no modernes.

En una mena de panòplia hi havia un petit assortit de forceps dentals. Això em va causar impressió perquè entre ells n'hi havia tres o quatre d'usats, cosa que podia escapar als demés però no a mi. Què venia a ésser allò? No tenien la col·lecció sencera de forceps per estrenar? D'on havien sortit aquelles estenalles? M'hi vaig acostar molt fins gairebé tocar el vidre. Huan em va cridar afectuosament perquè veïés una altra cosa. Sols em va deixar temps de veure en l'interior d'una de les branques dels instruments unes lletres D. Z. - D. G. M. Diamant Rostfrei. És un secret entre els col·legues que em llegeixin i jo.

A Shangai hi ha quelcom impressionant. El Palau dels Infants. Ubicat en un enorme casalot d'un cert industrial anglès de l'any 25. L'edifici de planta i dos pisos cobreix una extensió de 210 x 115 mts. El jardí a l'entorn té 36,000². En aquesta casa hi vivien tres persones i 27 de servei cosa que justament en el centre de Shangai no era veritablement un gros incentiu per una afectuosa convivència.

Els infants, com a Canton, ens reben amb un xàfec d'aplausaments però aquí ens acompanyen, un per un, donant-nos la maneta, per a que no ens perdem.

La cosa és simplement sensacional.

Després del the —infalible— visitem diferents sales on s'aprèn el nou ballet socialista xinès o es practica gimnasia d'alta escola o escoltem un concert de 40 acordions o una orquestra pluri-instrumental dirigida estupendament per un marrec de 9 anys, ens deixa bocabadats. Les pràctiques de declamació són d'una expressió tal que sembla que les criatures siguin professionals de 30 anys i en fi s'ha creat un clima d'emulació i superació en esport, lirisme, música, plàstica i declamació que logra obtenir —i això ho afirmem rotundament— que la jovenalla de 6 a 12 anys faci el que fa amb un entusiasme, vigor i ajustament que, edat per edat, no hem vist enlloc del món.

Al carrer passem davant d'uns grups que fan gimnàstica col·lectiva. Vells i velles estan al costat de joves fent els mateixos rítmics moviments que dirigeix l'altaveu amb un lleuger fons musical. Cadascú amb la limitació inherent a l'edat realitza amb entusiasme i sense defallir en tota la sessió la seva part. No giren el cap, ni belluguen els ulls quan nosaltres, una mica escorreguts per la falta de costum, circulem davant dels «gimnastes».

Una cosa molt interessant per la formació que ens va proporcionar va ésser la visita a una Comuna de Shangai que està sols a 25 quilòmetres del centre de la ciutat, ja que aquesta proximitat és fonamental per al seu comès.

Naturalment hi ha la sessió prèvia de the on el responsable explica el funcionament de la Comuna i respon més o menys documentadament a totes quantes preguntes se li fan.

Es tracta de cultivar «accelerament» tota mena de vegetals susceptibles de servir l'aliment en volum que pugui satisfer les necessitats d'una gran quantitat de persones, quantes més, millor. També és importantíssima i amb el mateix propòsit la cria de gallines, ous, cria accelerada de pollets, garrins, truges, conills, bous, vedelles, cabres, bous, etc., etc. Naturalment l'estat-municipi proporciona els mit-

jans p
d'anim
quant
l'actu
ven e
dentm
també
Enc
que e
muna
cinc-c
però,
ni llur
La su
volts
la mé
L'as
cuidat
i aug
per a
Sudaf
Se'l
—A
Bal
tantà
—C
lista
Tinc
comp
—A
quant
dria
col co
És
La qu
la qu
una e
visió.
En
ment
gran
És
l'ense
Des
veure
Per
matr
han t
San
tader
jador-
Rea
aques
cadire
bolada
trange
La
sabie
Els
podie
qualse
cumst
negud
La
inque
acord
en m
Des
Vall i
tota v
dia p
prope
temps
etc.
La
«lead
dels
tot ar
miny
sita p
Que